

Toto rozhodnutí nabylo právní moci:

výrok dne 25.7.2016

výrok dne

a je vykonatelská únem
.....

V Písku

dne 26.11.2019.

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Koláře a soudců JUDr. Marie Korbelové a JUDr. Heleny Papouškové v právní věci žalobce: _____, nar. _____ bytem _____, zastoupeného Mgr. Michalem Bielecki, advokátem v Praze 2, Fügnerovo nám. 1808/3, proti žalovanému: _____ bytem _____, zastoupenému JUDr. Václavem Kalinou, advokátem v Písku, Heydukova 101/2, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaného: Česká podnikatelská pojišťovna a.s. Vienna Insurance Group, IČ:63998530, Pobřežní 665/23, Praha 8, **o zaplacení částky 999.999,- Kč**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Písku ze dne 25.11.2015, č.j. 12C 161/2014-165, **t a k t o :**

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se, vyjma výroku v odstavci II., **p o t v r z u j e .**
- II. Žalovaný a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci na nákladech odvolacího řízení částku 15.300,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Okresní soud v Písku uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 400.000,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (odst. I. výroku), žalobu zamítl o částku 599.999,- Kč (odst. II. výroku) a o nákladech řízení rozhodl tak, že žádný

z účastníků nemá právo na jejich náhradu (výrok III. rozsudku). Své rozhodnutí okresní soud odůvodnil tak, že žalobce se proti žalovanému domáhal zaplacení částky 999.999,- Kč s tvrzením, že 10.7.2012 žalovaný jako řidič osobního vozidla tov. zn. Peugeot 206

způsobil dopravní nehodu na silnici I/20 v k.ú. ve směru od Českých Budějovic na Písek, když přešel dvojitou plnou čáru a vjel do protisměru, kde se čelně srazil s vozidlem tov. zn. Ford Focus, v němž jako spolujezdec cestoval žalobce. Při nehodě žalobce utrpěl zejména těžké pohmoždění hlavy s tříštivou vpáčenou zlomeninou čelní krajiny, base lební a centrálního obličejového skeletu, poranění mozku s krevními výrony v obou čelních lalocích, krvácení do vedlejších nosních dutin, zlomeninu týlní kosti vpravo, těžký ořes mozku, pohmoždění pravého plicního křídla, tříštivou zlomeninu levé kosti stehenní, odlomení příčných výběžků prvního až třetího bederního obratle vpravo a mnohočetná pohmoždění pravé horní a levé dolní končetiny, kdy léčení si vyžádalo celou řadu operací a hospitalizací. Žalobci byla pojišťovnou žalovaného vyplacena náhrada škody na zdraví v určité výši (odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění podle vyhl. č. 440/2001 Sb.), to však plně nevystihuje závažnost vzniklé újmy žalobce co do intenzity a zásahu do jeho osobnostních práv. Má za to, že by měla být nahrazena též morální újma vzniklá závažným zásahem do jeho tělesné integrity a frustrace z trvalého poškození, přičemž konkrétně se jedná o 1) zásah do práva na rodinný a partnerský život, 2) zásah do práva na profesní život a seberealizaci, 3) svobodu pohybu, 4) zásah do práva na společenský život a 5) zásah do práva žalobce na zdraví. Žalovaný nepochybně, že viníkem nehody byl shledán Policií ČR žalovaný, proti němuž bylo usnesením státního zastupitelství č.j. Zt 341/2012-17 ze dne 21.12.2012 trestní stíhání podmíněně zastaveno. Závažná zranění, která žalobce utrpěl následkem dopravní nehody, byla žalobci v souladu s vyhláškou č. 440/2001 Sb. Českou podnikatelskou pojišťovnou a.s. jako pojistitelem vozidla odškodněna. Zejména argumentoval rozhodnutím Vrchního soudu v Olomouci, sp. zn. 1Co 2/2010, Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 1578/2009 s tím, že právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích a nárok na náhradu škody na zdraví za bolest a ztížení společenského uplatnění jsou samostatné právní prostředky ochrany fyzické osoby, nelze je uplatnit na základě totožných skutkových tvrzení, způsobenou újmu nelze duplicitně odškodnit. Nemajetková újma není reparací, ale má sloužit ke zmírnění následků vzniklé nemajetkové újmy. Tu však podle žalovaného žalobce ničím nedokládá. Zpochybnil, že důvodem rozchodu žalobce a jeho přítelkyně byl úraz, roli sehrál i následek abusu alkoholu, kterého žalobce po úraze hodně zneužíval. Proto navrhl zamítnutí žaloby. Zamítnutí žaloby navrhl i vedlejší účastník s tím, že žalobci vyplatil na nákladech léčení 29.724,- Kč, na bolestném 597.180,- Kč, za ztížení společenského uplatnění 700.560,- Kč, ušlý zisk za období od 10.7.2012 do 30.1.2013 ve výši 198.122,- Kč. Rovněž poukázal na to, že právo na náhradu nemajetkové újmy nelze uplatnit na základě totožných skutkových tvrzení – jako nároky na náhradu škody, navíc podle jeho názoru pojištění odpovědnosti se na náhradu nemajetkové újmy nevztahuje. Po skutkové stránce okresní soud zjistil, že žalobci byl zaplacen regres vyplacených nemocenských dávek ve výši 18.768,- Kč, na bolestném 597.180,- Kč, na ztížení společenského uplatnění částka 556.560,- Kč, na ušlém zisku za období od 10.7.2012 do 30.1.2013 částka 198.122,- Kč a na nákladech spojených s léčením 29.724,- Kč. Z usnesení Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích zjistil, že pro nedůvodnost byla zamítnuta stížnost poškozeného proti usnesení Okresního státního zastupitelství v Písku ze dne 21.12.2012 č.j. Zt 341/2012-17, jímž bylo podle § 307 odst. 1 tr. řádu podmíněně zastaveno trestní stíhání žalovaného jako obviněného a podle § 307 odst. 3 tr. řádu mu byla stanovena zkušební doba v trvání 24 měsíců. Z rozhodnutí Městského úřadu Moravská Třebová, odboru dopravy okresní soud zjistil, že 13.12.2013 bylo pravomocně

rozhodnuto o odnětí řidičského oprávnění žalobci – v důsledku lékařské zprávy MUDr.

é pro zdravotní nezpůsobilost žalobce k řízení motorových vozidel, trolejbusů a tramvají. Na základě provedených důkazů dospěl k závěru, že dopravní nehodou způsobenou žalovaným došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce ve smyslu § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Sb. a § 3079 zákona č. 89/2012 Sb., a to do pěti složek práva na ochranu osobnosti žalobce: zdraví, svobodného pohybu, profesního uplatnění, rodinného života a společenského života, když zdravotními následky nehody byla ve značné míře snížena důstojnost žalobce i jeho vážnost ve společnosti a morální satisfakce nepostačily k vyvážení a zmírnění následků zásahu do práv žalobce. Protože žalobce nespécifikoval, jakým poměrem byly jednotlivé složky práva na ochranu osobnosti dotčeny, vycházel soud z rovnosti jednotlivých nároků. Pokud jde o nárok žalobce na zadostiučinění za újmu na právu na zdraví (ad 5), žalobu shledal nedůvodnou, neboť žalobci byla vedlejším účastníkem vyplacena náhrada škody na zdraví za ztížení společenského uplatnění v celkové výši 700.560,- Kč na základě skutkových tvrzení totožných s tvrzeními žalobce z titulu práva na nemajetkovou újmu v penězích uvedených v žalobě. Ohledně nemajetkové újmy na právu profesní uplatnění (ad 2) pak tvrzené skutečnosti nejsou totožné se skutkovými okolnostmi, na základě kterých byla žalobci vyplacena náhrada škody ve formě ztížení společenského uplatnění (dále ZSU). Z výsledku svědků a lékařských zpráv a znaleckého posudku MUDr. Josefa Efflera okresní soud zjistil, že po dopravní nehodě došlo u žalobce k porušení soustředění, omezení jeho paměti, osobnostní změně, ztrátě koordinace pohybu, což má velký vliv na úroveň a kvalitu mezilidských vztahů obecně, v umělecké profesi velmi výrazně, výkon je přímo závislý na komunikaci a mezilidských vztazích, jde o týmovou činnost. Přesto soud nedospěl k závěru, že by žalobce uplatnění v umělecké profesi kameramana zcela ztratil. Soud dospěl k části zadostiučinění za újmu na právo na profesní uplatnění ve výši 100.000,- Kč. Ohledně svobody pohybu (ad 3) považoval soud za odpovídající částku přiměřeného zadostiučinění 50.000,- Kč, když zohlednil zejména nemožnost žalobce přesouvat se s vozidlem sám jako řidič – v důsledku odnětí řidičského oprávnění, dále částečné omezení cestovat letadlem. Na druhé straně žalobce chodí, nepotřebuje pomoc druhé osoby či invalidní vozík, je schopen přepravy téměř všemi dopravními prostředky bez většího omezení. Pokud jde o nemajetkovou újmu na právo na společenský život (ad 4), pak tvrzená omezení nejsou totožná se skutkovými okolnostmi, na základě kterých bylo žalobci vyplaceno odškodnění náhrady škody ve formě ZSU. Žalobce je jednoznačně omezen ve všech formách setkávání se s ostatními lidmi, při sportu i účasti na běžném společenském životě, jak okresní soud podrobně zdůvodnil. Žalobce přišel pouze o možnost žít intenzivním společenským životem bez jakéhokoliv omezení tak, jako před úrazem. Ale tuto újmu nelze vnímat jako fatální zásah, je nutno přizpůsobit se nové životní situaci, nemajetkovou újmu na společenský život tedy odškodnil částkou 100.000,- Kč. Pokud se žalobce domáhal nemajetkové újmy na právo na rodinný život (ad 1), pak tvrzené skutečnosti (a) úplný rozvrat rodinného a partnerského soužití způsobený dlouhým odloučením žalobce a partnerky po dobu jeho pobytu v nemocnici, b) podstatná změna dosavadního života partnerů s vyloučením jakékoliv společné činnosti včetně intimního kontaktu, c) změna partnerského života do budoucnosti v důsledku trvalých omezení a změn žalobce, d) odcizení partnerky a jejího odchodu způsobené dlouhým léčením ve spojení s osobnostními změnami a depresí žalobce, d) významné omezení žalobce v možnosti a schopnosti navázat a udržovat nový partnerský vztah) nejsou totožnými skutkovými okolnostmi, na základě kterých bylo žalobci vyplaceno odškodnění ve formě ZSU. Žalobce v rámci účastnické výpovědi uvedl, že má fyzické omezení kvůli trvalým následkům na levé

noze, které ovlivňují jeho stabilitu a možnost delší chůze, dále řadu psychických obtíží, zejména omezenou schopnost soustředění, zhoršenou paměť, problémy se spánkem, ztrátu koordinace, prohloubení depresí, celkový příklon k agresivitě. Dlouhodobé léčení žalobce trávající po dobu přibližně 1,5 roku mělo vliv ve smyslu následků popsanych ad a) a ad c) zejména na kvalitu partnerského vztahu žalobce s přítelkyní která v rámci své svědecké výpovědi mimo jiné uvedla, že žalobce navštěvovala v nemocnici, po jeho návratu se o něj starala, dělala za něj řadu běžných samoobslužných úkonů, zvláště, když byl nějakou dobu imobilní. Zdravotní následky úrazu v podobě vážných mozkových a duševních poruch po těžkém poranění hlavy, epilepsie a omezení pohyblivosti ovlivnily i trávení společného času a provozování společných aktivit s partnerkou, to vyplynulo i ze svědecké výpovědi , totiž že žalobce po úrazu trávil čas zejména nadměrným požíváním alkoholu, neboť v důsledku úrazu ztratil zábrany a schopnost sebekontroly. Úraz se projevil i na jejich intimním životě (ad b). Před realizací kranioplastiky žalobce svědkyně absolvovala první pokus umělého oplodnění. Svědek zprostředkovaně věděl o potížích žalobce v partnerském vztahu s jeho přítelkyní v důsledku úrazu a jeho následků na osobnost žalobce. Žalobce vypověděl, že si uvědomuje zvýšenou míru agresivity a snížené tolerantnosti i v partnerském vztahu, tuto skutečnost potvrdila i svědkyně když uvedla, že se žalobce začala bát a neviděla žádnou možnost pro zlepšení situace, žalobce odmítal návštěvu psychologa, přestože se u něj začaly stupňovat různé psychické obscese a úzkosti, kterými žalobce zčásti trpěl již před úrazem. Okresní soud uzavřel, že k ukončení partnerského vztahu mezi a žalobcem došlo zejména z důvodu změny osobnosti žalobce po úraze. I svědek uvedl, že dle žalobcovy přítelkyně se po úraze žalobce stal jiným člověkem, s nímž ona nemůže žít. Svědkyně navíc uvedla, že poté, co žalobce po úraze dlouhodobě upřednostňoval výhradně své zájmy, dočasně nadměrně používal alkohol, neboť v důsledku úrazu ztratil sebekontrolu a nechtěl situaci nijak řešit, se v lednu 2014 odstěhovala a vztah se žalobcem tak ukončila (ad d). Pokud jde o omezení žalobce navázat nový partnerský vztah do budoucna (ad e), má soud za to, že osobnostní změny i fyzická omezení mají negativní vliv při naplňování této soukromé potřeby žalobce, nelze však dospět k závěru, že by navázání nového partnerského vztahu bylo vyloučeno. Důvodem rozchodu žalobce s partnerkou bylo zejména srovnání vztahu žalobce před a po úraze a nemožnost překonání těchto rozdílů, nikoliv samotný duševní stav žalobce. Za přiměřené zadostiučinění nemajetkové újmy na právo na rodinný život žalobce považoval částku 150.000,- Kč. Celkově okresní soud odškodnil nemajetkovou újmu vzniklou v osobnostní sféře žalobce částkou 400.000,- Kč. Poukázal na to, že k výraznému zásahu do života žalobce došlo v důsledku hrubého porušení dopravních předpisů žalovaným. Přestože se žalovaný doznal ke svému jednání, byly splněny podmínky k použití tak výjimečného právního institutu, jakým je nemajetková újma. Těmito podmínkami byly zejména zásadní změna v chování a životním přístupu žalobce v důsledku úrazu a trvalý ráz této změny, k čemuž se žalobce musel přizpůsobit. To s ohledem na jeho specifickou uměleckou profesi a s tím spojený životní styl žalobce důvodně prožívá jako závažnou újmu. Okresní soud neshledal důvod pro aplikaci § 3079 odst. 2 o.z. O nákladech řízení rozhodl za použití § 150 o.s.ř., kdy žalovanému nepřiznal 20% z nákladů řízení, neboť žalobcem tvrzený nárok shledal důvodným, pouze na základě úvah výši přiměřeného zadostiučinění modifikoval.

Proti tomuto rozsudku se odvolal žalovaný a navrhl, aby odvolací soud žalobu zamítl a přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. Zásadní procesní

pochybení okresního soudu spatřoval v tom, že žalovanou částku sám rozdělil na jednotlivé nároky. Dále namítl, že žalobce požaduje náhradu nemajetkové újmy na základě totožných skutkových tvrzení, na základě kterých mu bylo vedlejším účastníkem již plněno, a to na odškodnění ztížení společenského uplatnění částkou přesahující 700.000,- Kč. Soud prvního stupně měl rozklíčovat, co je skutečnou podstatou žalobcových nároků a toto porovnat. Rozhodnutím soudu prvního stupně došlo k porušení ústavního principu proporcionality a zásady non bis in idem. Proto je namístě, aby soud druhé stupně dovodil duplicitu plnění na stejném skutkovém a právním základě a pokud bude mít za to, že rozsudek soudu prvního stupně není dostatečně přezkoumatelný, nechť jej zruší. Podrobně se vyjádřil k jednotlivým omezením s tím, že zejména není podložen závěr soudu o nemožnosti žalobce natáčet dokumentární filmy ve vzdáleném zahraničí, kdy žalobce sám uvedl, že v den soudního projednání měl být v Mongolsku. Poukázal na to, že žalobce stále pracuje jako pedagog i kameraman. Pokud je žalobce limitován v plynulé chůzi či mu bylo odebráno řidičské oprávnění, došlo u něho k zpretrhání přátelských vazeb, vše bylo odškodněno v rámci ZSU. Odkázal na § 3 vyhl. č. 440/2001 Sb. obsahující odškodnění následků za škodu na zdraví i s ohledem na možnost uplatnit se v rodinném životě. Extenzím výkladem tohoto pojmu lze pod ZSU podřadit i život partnerský a založení rodiny, judikatura Nejvyššího soudu umožňuje podřadit pod odškodnění ZSU i vyloučení ze sexuálního života. Poukázal na to, že svědkyně hovořila o tom, že žalobce již před úrazem tvrdil, že má deprese, fakticky měl stavy úzkosti. Při odvolacím jednání doplnil, že partnerka již od předchozí doby uvažovala, že se s žalobcem rozejde.

Rovněž vedlejší účastník v podaném odvolání argumentoval tím, že veškeré žalobou uplatněné zásahy do práv na ochranu osobnosti a jejich odškodnění spadají do režimu náhrady škody na zdraví, která již byla vedlejším účastníkem z pojištění odškodněna a je současně i předmětem dalšího řízení o náhradu škody vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 8 proti České podnikatelské pojišťovně jako žalovanému o zaplacení 2.800.000,- Kč pod sp. zn. 27C 269/2015, proto navrhl zamítnutí žaloby a přiznání nákladů řízení.

Žalobce se k odvolání vyjádřil tak, že rozsudek okresního soudu považuje ve výsledku za správný, proto navrhuje jeho potvrzení a přiznání nákladů odvolacího řízení. Žalobce uplatnil soubor zásahů, kdy jde o jejich odškodnění volnou úvahou soudu. Rozdělení těchto zásahů je spíše vysvětlením úvah soudu, nikoliv rozštěpením nároku žalobce. Výpověď bývalé přítelkyně žalobce nelze vykládat tak, že měla v úmyslu se s ním rozejít ještě před úrazem. Uvedla, že do úrazu byl vztah v pořádku, avšak po úrazu bylo chování žalobce nesnesitelné. Skutečnost, že žalobce uplatňuje zvýšení ztížení společenského uplatnění u Obvodního soudu pro Prahu 8 nemá na předmětné řízení žádný vliv, když požadované zásahy dosud odškodněny nebyly.

Obě odvolání vyhodnotil odvolací soud jako včasné, podané oprávněnými osobami a přípustné (§ 201, § 202 a § 204 o.s.ř.). Poté přezkoumal napadený rozsudek postupem dle § 212 a 212a o.s.ř. a dospěl k závěru o nedůvodnosti podaného odvolání.

Odst. II. zůstal přitom odvoláním nedotčen a nabyt samostatně právní moci v režimu § 206 odst. 3 o.s.ř.

K předmětné dopravní nehodě a z ní odvozované nemajetkové újmy došlo 10.7.2012, tudíž za použití přechodných ustanovení občanského zákoníku č. 89/2012, a to § 3079 odst. 1 je třeba věc posoudit podle dosavadních právních předpisů, to je zejména občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

Podle § 13 odst. 1 obč. zák. č. 40/1964 Sb. fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Podle odstavce 2 téhož paragrafu, pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odst. 1, zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Podle odst. 3 téhož § výši náhrady podle odst. 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

Pokud jde o procesní stránku věci, odvolací soud považuje požadované zadostiučinění (ve výši 999.999,- Kč) za jeden tvrzený zákonný nárok a jeho rozdělení okresním soudem na jednotlivé složky považuje za pracovní postup soudu, jak se s jednotlivými zásahy vypořádat. Naproti tomu závažným procesním pochybením by bylo, pokud by soud z jediné žalované částky určil, kolik připadá na jednotlivé zákonné nároky – jakými jsou například bolestné, ZSU, nemajetková újma. Proto v uvedeném pochybení okresního soudu neshledal.

Obecně se odvolací soud shoduje s odvolatelem v tom, že je třeba rozklíčovat, co je podstatou žalobcových nároků, tyto nároky porovnat, dále v tom, že nesmí být porušen ústavní princip proporcionality a porušena zásada non bis in idem. Proto odvolací soud za použití § 213 odst. 2 o.s.ř. částečně zopakoval dokazování, aby jednoznačně zjistil (a v rozhodnutí uvedl), co konkrétně bylo žalobci vedlejším účastníkem odškodněno. Přitom dle odvolacího soudu není pro předmětné řízení důležité, že žalobce se domáhá násobku ztížení společenského uplatnění, celkově částky 2.800.000,- Kč, v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 8 pod sp. zn. 27C 269/2015; to proto, že o této žalobě nebylo rozhodnuto. Z uvedeného důvodu odvolací soud návrhy žalovaného na vyžádání si zprávy od Obvodního soudu pro Prahu 8 ohledně předmětu a stadia řízení zamítl pro nadbytečnost.

Z přípisu České podnikatelské pojišťovny a.s. Vienna Insurance Group z 17.4.2014 ve věci Sdělení výše pojistného plnění odvolací soud zjistil, že pojišťovna stanovila na pojistné plnění ve výši 206.460,- Kč, z toho na ztížení společenského uplatnění (1.638 bodů x 120,- Kč) částku 196.560,- Kč. Konkrétně ZSU sestává z položek: 0122 kostní defekt v klenbě lební (čelní a čichová kost) v rozsahu větším než 10 cm² 360 bodů, 0201 poškození obličeje deformujícími jizvami středně těžkého stupně 400 bodů, 022 ztráta čichu 500 bodů, celkem ZSU 1260 bodů, navýšeno o 30% = 1.638 bodů. Zároveň žalobci sdělila, že neakceptuje mimo jiné položku 014 vážné mozkové nebo duševní poruchy po těžkém poranění hlavy, epilepsie typu grand mal ve výši 3000 bodů, neboť položka není podložena odborným vyšetřením. Dále položku 132 paklob stehenní kosti v diafýze vlevo 1200 bodů, mimo jiné, že není přesvědčivě doloženo ustálení stavu. Ze sdělení výše pojistného plnění Českou podnikatelskou pojišťovnou a.s. z 29.8.2014 odvolací soud zjistil, že pojišťovna stanovila pojistné plnění ve výši 360.000,- Kč za ztížení společenského uplatnění (3000 bodů x 120,- Kč) – bodové ohodnocení za položku 014 – vážné mozkové nebo duševní poruchy po těžkém poranění hlavy bylo stanoveno ve výši 2000 bodů a podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky

č. 440/2001 Sb. je pojišťovna navýšila o 50%. Z emailové zprávy odeslané 30.4.2015 odvolací soud zjistil, že jmenovaný navazuje na předchozí řešení škody a posílá následující dokumenty a požadavky ohledně kompenzace vzniklých škod 1. zprávu z ambulantního ošetření na ortopedické klinice dokládající újmu na dolní končetině – pakloub, která nebyla v rámci doposud zaslaných pojistných plnění zohledněna (odkaz na požadavek na doplnění ze dne 29.8.2014), dále hodnocení dle zpracovaného posudku MUDr. Koblovského a dle tabulek vyhlášky č. 440/2001 Sb. 1200 bodů při 120,- Kč za bod, tj. 144.000,- Kč. Ze sdělení výše pojistného plnění České podnikatelské pojišťovny a.s. ze dne 27.5.2015 odvolací soud zjistil, že poškozenému byl uspokojen vznesený nárok na škodu na zdraví: ZSU 1200 bodů x 120,- Kč částkou 144.000,- Kč.

Na základě shora uvedených zjištění odvolací soud shrnuje, že pojišťovna odškodnila kostní defekt v klenbě lebni, poškození obličeje jizvami a ztrátu čichu žalobce celkovou částkou 196.560,- Kč, dále vážnou mozkovou nebo duševní poruchu po těžkém poranění hlavy částkou 360.000,- Kč a pakloub částkou 144.000,- Kč, dohromady 700.560,- Kč. Dle okresního soudu zejména ze znaleckého posudku MUDr. Josefa Efflera (posudek byl opatřen doložkou dle § 127a o.s.ř.) vyplynulo bodové ohodnocení za zkrácení levé dolní končetiny, postraumatickou epilepsii a organicky podmíněné změny osobnosti a emocí při zjištění lehce podprůměrného kognitivního výkonu žalobce, nižšího průměru bezprostřední paměti a podprůměrné koncentrace pozornosti, přičemž dle okresního soudu tyto závěry korespondují se závěry lékařských zpráv Nemocnice v Českých Budějovicích a.s. ze dne 29.5.2013 (stav žalobce po provedené kranioplastice) a ze dne 14.7.2013 (po operaci levého kolenního kloubu), Neurologie Hostivice ze dne 3.3.2014 (zjištění sekundární epilepsie se sekundárně generalizovanými záchvaty) a Fakultní nemocnice v Motole z 19.11.2013 (popis stavu v podobě poruch spánku, soustředění a amnézie události).

Pokud se žalobce žalobou domáhá zadostiučinění za zásahy do svého života a své osobnosti s tím, že dosud nebyly odškodněny v bolestném ani ve ztížení společenského uplatnění ani jako nemajetková újma, shledává i odvolací soud jeho návrh důvodným. Zejména nebylo odškodněno, jak se cítil, o co přišel. Odvolací soud se shoduje s okresním soudem v tom, že žalobce vzniklou újmu důvodně považuje za závažnou. Jak sám uvedl, vnímá ji jako osobní neštěstí. Výpovědi žalobce, svědků bylo prokázáno, že žalobce vedl výjimečný život, o který přišel. Podle ust. § 2 odst. 1 vyhl. Ministerstva zdravotnictví č. 440/2001 Sb. se za bolest považuje i duševní strádání. Právo vytvářet a rozvíjet vztahy s ostatními lidskými bytostmi a rozvíjet tak svou osobnost, je řešeno v rámci náhrady škody na zdraví - odškodněním ztížení společenského uplatnění. Nicméně posuzovaný případ je dle odvolacího soudu výjimečný, nad bolestné a ztížení společenského uplatnění (ušlý zisk a další nároky) je namíste poskytnout žalobci zadostiučinění v penězích za použití § 13 odst. 2 a 3 občanského zákoníku. V tomto případě se nejedná o duplicitu a náhrada škody na zdraví (bolestné a ZSU) není dostatečnou satisfakcí za vzniklou újmu na osobnostních právech žalobce (viz rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 1Co 2/2010, R 56/2011 civ., rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 154/2007). Dle těchto rozhodnutí výše zadostiučinění se stává předmětem volného uvážení soudu a je na soudech zjistit v prvé řadě míru závažnosti zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzické osoby, tj. ověření toho, zda k němu došlo ve značné míře. Určujícím je mimo jiné především zjištění, že v konkrétním případě jde o nemajetkovou újmu vzniklou v osobnostní sféře fyzické osoby, kterou tato osoba zejména vzhledem

k povaze, intenzitě, trvání a rozsahu způsobení nepříznivého následku pociťuje a prožívá jako závažnou, kdy morální satisfakce jako ryze osobní právo k vyvážení a zmírnění nepříznivých následků protiprávního zásahu do osobnostních práv nedostačuje. Satisfakčním prostředkem je i okolnost trestního odsouzení v souvislosti s dotčenou dopravní nehodou a je třeba dovozovat míru, v jaké mohla v konkrétním případě ve vztahu k jedinečně určené fyzické osobě tato satisfakce působit na zmírnění následků zásahu (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1578/2009). Zadostiučinění v penězích plní především satisfakční funkci. Vlastní zásah je nutno hodnotit vždy objektivně s přihlédnutím ke konkrétní situaci, za které k neoprávněnému zásahu došlo (tzv. konkrétní uplatnění objektivního kritéria), jakož i k osobě postižené fyzické osoby (tzv. diferencované uplatnění objektivního kritéria), zda lze spolehlivě dovést, že by nastalou nemajetkovou újmu vzhledem k intenzitě a trvání nepříznivého následku spočívajícího ve snížení její důstojnosti či vážnosti ze společnosti pociťovala jako závažnou zpravidla každá fyzická osoba nacházející se na místě a v postavení postižené fyzické osoby (viz srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4431/2007, R98/2010 civ.).

Odvolací soud má za to, že žalobci se dosud nedostalo v podstatě žádného zadostiučinění, když trestní stíhání žalovaného stíhaného pro přečin těžkého ublížení na zdraví, jehož se měl dopustit tím, že dne 10.7.2012 jako řidič osobního automobilu v místech, kde je na vozovce vyznačena dopravní značka dvojitá podélná čára svíslá, přešel s vozidlem do protisměru, střetl se s dvěma protijedoucími vozidly, došlo ke zranění několika osob, trestní stíhání bylo však podmíněně zastaveno podle § 307 odst. 1 tr. řádu a stížnost žalobce Krajským státním zastupitelstvím v Českých Budějovicích jako nedůvodná zamítnuta. Zkušební doba byla žalovanému stanovena na 24 měsíců. Nedošlo k žádnému jinému postihu žalovaného (ani ve správním řízení). Tím, kdo přišel o řidičské oprávnění v souvislosti s předmětnou dopravní nehodou nebyl žalovaný, nýbrž žalobce: v důsledku utrpěného úrazu a následně epilepsie mu řidičské oprávnění bylo odňato rozhodnutím z 13.12.2013. Daný výsledek by jako nespravedlivý dle názoru odvolacího soudu pociťovala jakákoliv jiná fyzická osoba na místě poškozeného. Žalobci se nedostalo morálního zadostiučinění ani formou potrestání žalovaného, proto je namíste jeho odškodnění v penězích podle § 13 odst. 2 obč. zák. Satisfakce v penězích tedy není poskytována za to, že nemůže řídit mj. automobil (to patří do ZSU), ale za nespravedlnost, křivdu. Žalobci se rovněž nedostalo žádného zadostiučinění za zásadní narušení partnerského života ztrátou partnerky, kdy odvolací soud shledává jednoznačnou souvislost mezi v důsledku dopravní nehody vzniklými změnami v chování žalobce a následným odchodem jeho partnerky v lednu 2014. Z dokazování rozhodně nevyplývá, že by již od předchozí doby (před úrazem) uvažovala o tom, že se s žalobcem rozejde. Dokonce podstoupila první pokus o umělé oplodnění. Jak podrobně popsala, navštěvovala ho v nemocnici, po návratu se o něj starala, zjištění soudu naopak svědčí o kvalitním partnerském vztahu, kdy fungovala jako velmi dobrý partner i po úraze, než žalobce nabytí určité samostatnosti. Podrobně popsala změny v jeho chování, že v důsledku úrazu ztratil sebekontrolu a nechtěl situaci nijak řešit. Jak uvedl svědek .

žalobce se po úraze dle žalobcovy tehdejší přítelkyně stal úplně jiným člověkem, s nímž nemohla žít. V lednu 2014 se odstěhovala a vztah s žalobcem tak ukončila. Rozdíly v chování žalobce před úrazem a po úraze, jak je okresní soud pečlivě zjistil, byly důvodem jejich rozchodu, kdy tyto rozdíly partneri nedokázali překonat. Předmětem odvolacího řízení je částka 400.000,- Kč a podle názoru odvolacího soudu je tato částka přiměřenou satisfakcí žalobce za to, za jakých okolností přišel o řidičské oprávnění -

v porovnání s postihem žalovaného (byť i ohledně něho odvolací soud nepochybuje, že nehoda byla závažným zásahem do jeho života), dále je předmětná částka satisfakcí za ztrátu partnerky po mnohaletém vztahu, který směřoval k založení rodiny. Odvolací soud předmětnou věc porovnává například s věcí projednávanou Nejvyšším soudem pod sp. zn. 30 Cdo 1845/2013, kdy právo na rodinný a společenský život bylo odškodněno u každého z partnerů částkou 400.000,- Kč. Byť se odvolací soud ne zcela shoduje s právním hodnocením konkrétní nemajetkové újmy, jak je učinil okresní soud (hodnocení je výsledkem volné úvahy soudu), jeho rozhodnutí považoval za věcně správné, proto je podle § 219 o.s.ř. potvrdil. Správný je rovněž výrok o nákladech řízení, kdy za použití § 142 odst. 3 o.s.ř. bylo možno dokonce uvažovat o úplné náhradě nákladů řízení žalobci.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto za použití § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. Zcela úspěšnému žalobci bylo za jeden úkon právní služby advokáta související s účastí u odvolacího jednání (§ 11 odst. 1 písm. g) vyhl. č. 177/1996 Sb. dále AT) přiznáno 9.900,- Kč, 300,- Kč na režijním paušálu dle § 13 odst. 3 AT, za 8 započatých půlhodin 800,- Kč na ztrátě za promeškaný čas podle § 14 odst. 3 AT a cestovné k procesnímu soudu při ujetých celkem 300 km, kombinované spotřebě 5,7 litru nafty, jejíž vyhlášková cena je 29,50 Kč, tj. na spotřebovaných pohonných hmotách 504,45 Kč a na základní náhradě při sazbě 3,80/km 1.140,- Kč. Celkem náklady žalobce za odvolací řízení činí 12.644,45 Kč a s připočítáním 21% DPH, jehož je zástupce žalobce plátcem, částku 15.299,78 Kč, zaokrouhleně 15.300,- Kč.

Lhůta k plnění vychází z § 160 odst. 1 o.s.ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek ust. § 237 o.s.ř., a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR v Brně u Okresního soudu v Písku.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 9. června 2016

JUDr. František K o l á ř v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: